

3. Gyűjteményszervezés

Január végén a Gyűjteményszervezési Osztály hét munkatársa sikeres záróvizsgát tett az Eszterházy Károly Főiskola és az MTA KIK közös szervezésében indított digitálisarchívum-fejlesztő továbbképzés keretében.

Május második hetében Galyas Irina egy hetet töltött főigazgatói megbízással a párizsi École Normale Supérieure könyvtárában. A látogatás célja értékes szakkönyvek válogatása volt az MTA KIK számára.

Június 28. és július 2. között Kőrösi Csilla osztályvezető Gaálné Kalydy Dóra főigazgató-helyettesel részt vett a LIBER 45. éves konferenciáján Helsinkiben.

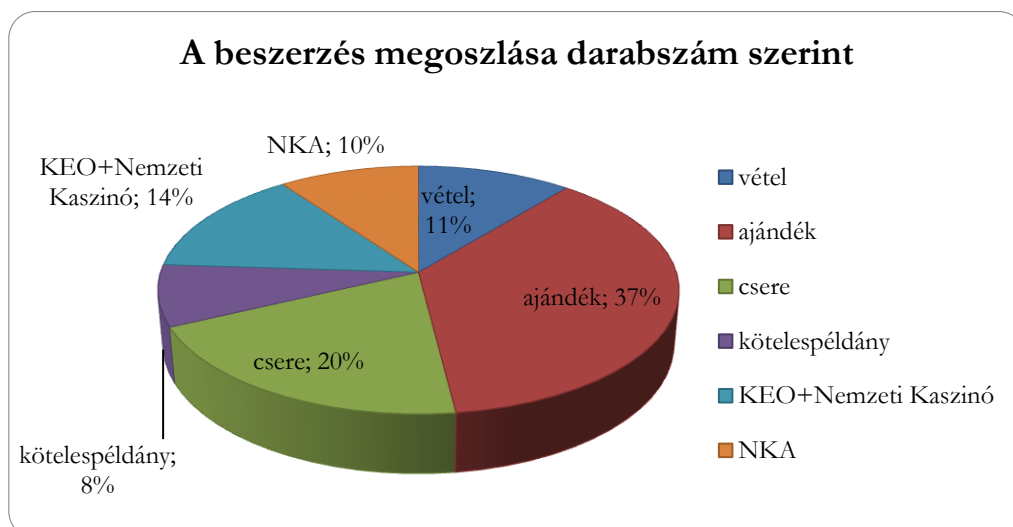
Az osztály tevékeny részt vállalt a Múzeumok Éjszakája programban mind az előkészítésben, mind a június 25-i eseményen, ahol az osztályt 6 fő képviselte.

Gyuricza Andrea fiatal kutató 1 hónapos ösztöndíjat nyert az Országgyűlési Könyvtár által meghirdetett „Könyvtár, ami összeköt 2016 – Kárpát-medencei fiatal magyar könyvtárosok együttműködése” pályázaton, a támogatással az ősz folyamán végezte munkáját.

Áprilisában ismét látogatást tett az osztályon Klára Truchlá cserepartnerünk, a Cseh Nemzeti Könyvtár osztályvezetője. Kölcsönösen biztosítottuk egymást arról, hogy mindent megteszünk az intézményeink között fennálló, hosszú időre visszatekintő cserekapcsolat fenntartása érdekében.

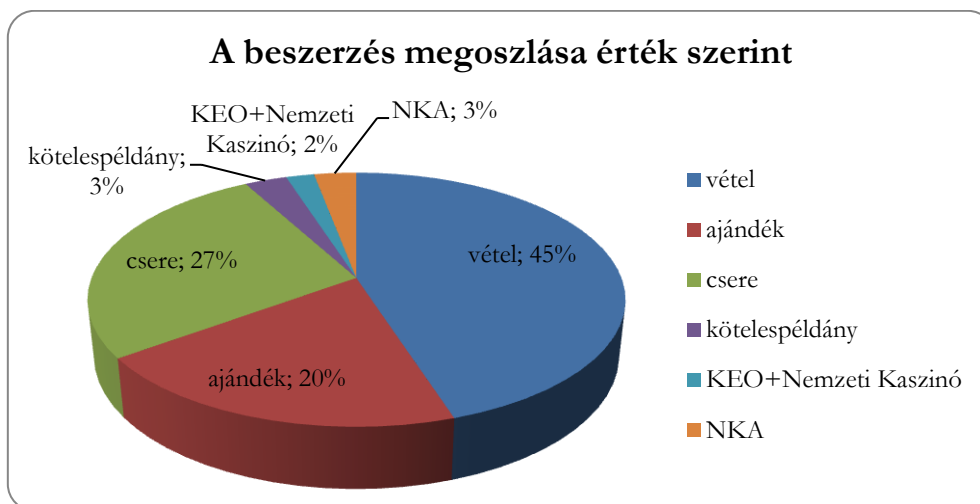
3.1. Állományalakítás

A könyvtár állománya 2016-ben 10 015 dokumentummal gyarapodott 101 089 668 Ft naplóértékben, ebből a Keleti Gyűjtemény gyarapodása 1377 darab volt, 21 269 263 Ft naplóértékben.

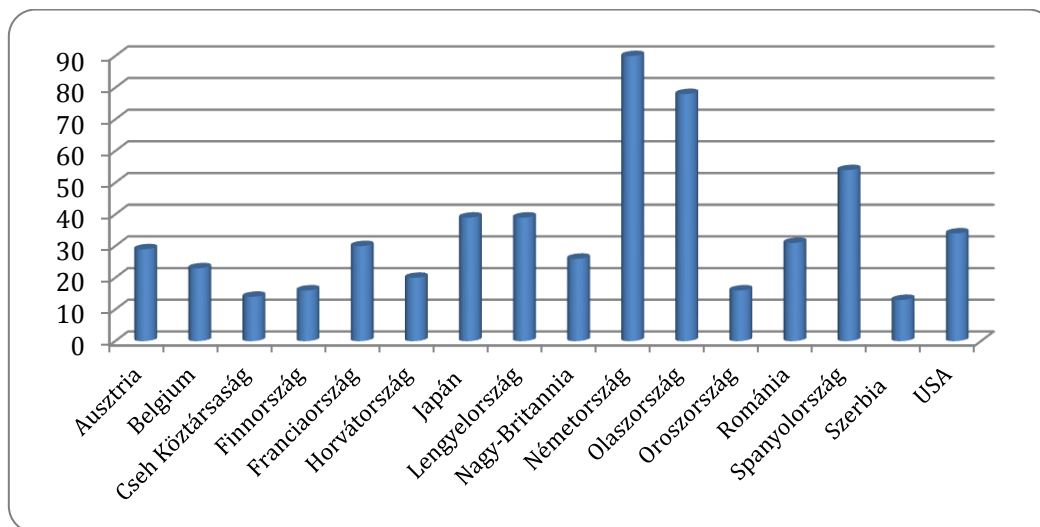

A vétel aránya az állományba vett dokumentumok darabszámát tekintve 11%, értékben azonban az összes gyarapodás 45%-át teszi ki. Az ajándékként érkezett dokumentumok darabszáma 37%-a, míg összértéke 20%-a, a csere útján beszerzett anyag darabszáma 20%-a, értéke pedig 27%-a teljes éves gyarapodásnak.

2016-ban 18 dokumentumot töröltünk az állományból 11 283 Ft értékben.

Nemzetközi cserepartnereink száma ebben az évben is csökkent, 8 partnerrel szűnt meg a kapcsolat. Jelenleg 68 ország 712 intézményével folytatunk kiadványcserét, 16 országban van tíznél több partnerünk az alábbi megoszlás szerint:

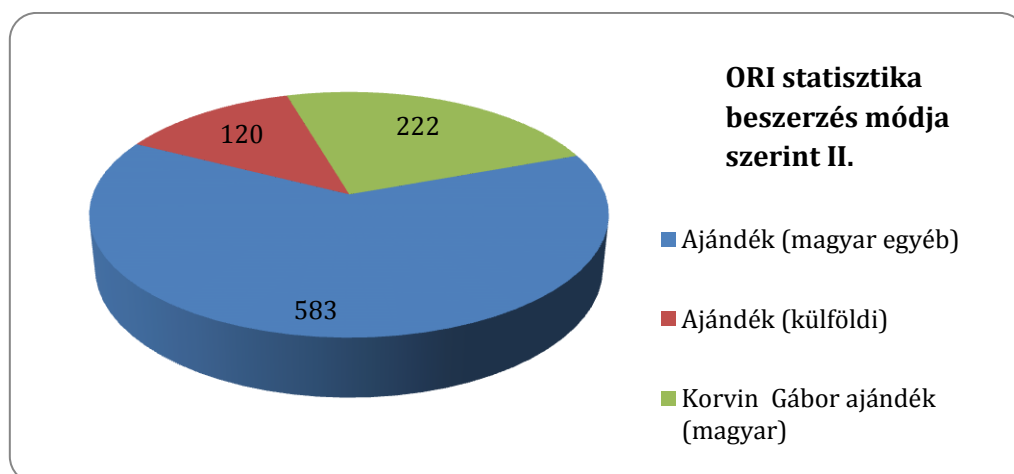
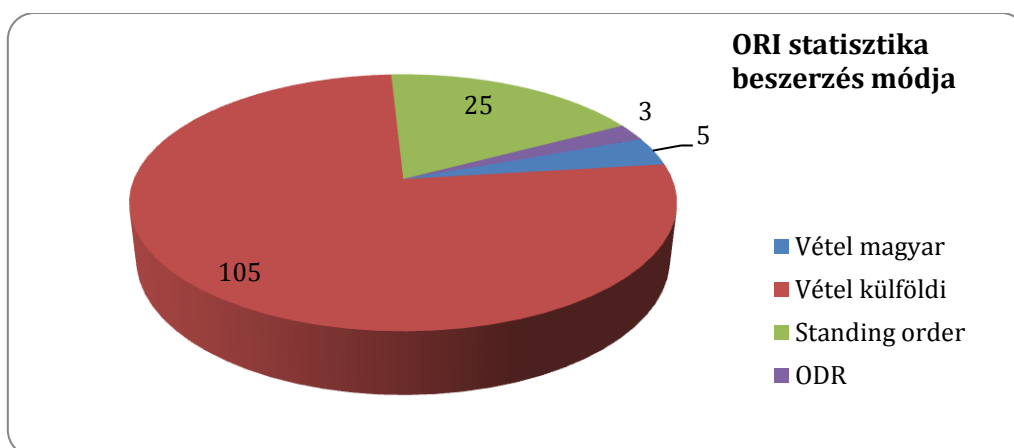
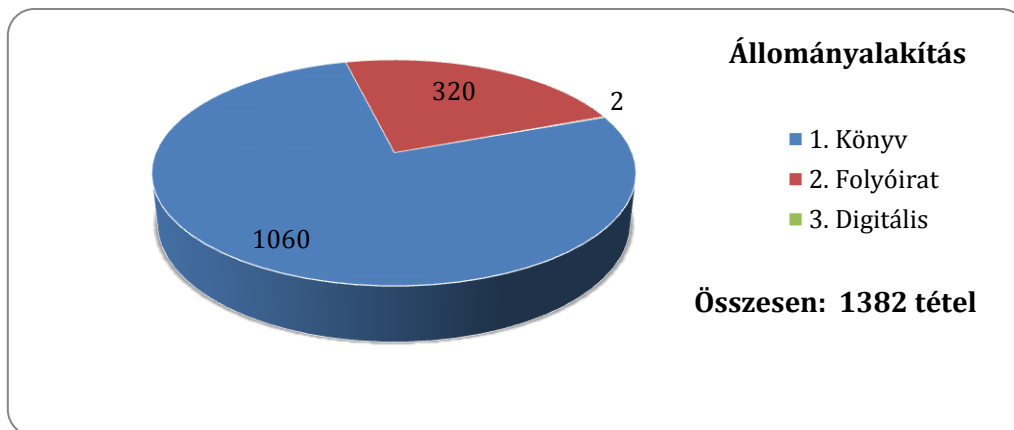

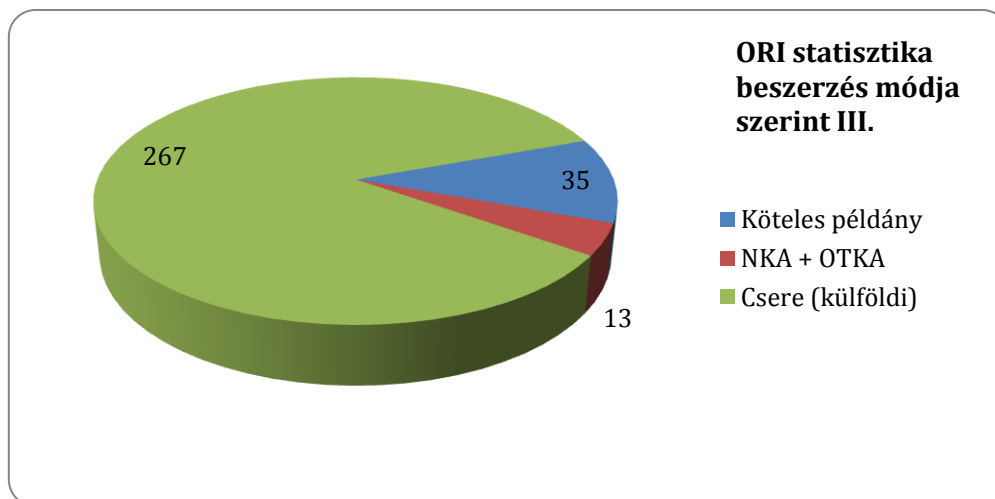
A Keleti Gyűjtemény ORI¹ adatbázisába a Gyűjteményszervezési Osztály és a Keleti Gyűjtemény közösen 1382 tételt leltározott be. Ebből könyv 1060, folyóirat 320, CD 2. Az ajándék, csere, illetve vétel útján beérkezett könyvek, illetve folyóiratok becsült értéke: 21 269 263 Ft. Dr. Korvin Gábor professzor 2016. májusban nyugállományba

¹ ORI: a Keleti Gyűjtemény adatbázisa

vonult, s nem tudja folytatni azt a szponzori tevékenységet, amely hosszú éveken át biztosította a gyűjtemény külföldi szakkönyvekkel történő gyarapítását. 2016-ben adományaként 222 kötetet vettünk állományba, 3 589 860 Ft értékben.

A tajvani National Central Library, Center for Chinese Studies 120 általunk válogatott, leginkább az Academia Sinica kiadásában megjelent tudományos könyvet ajándékozott a gyűjteménynek.

3.1.1 Könyvek

Vétel

A vétel útján beszerezett könyvek száma – követve az elmúlt évekre jellemző romló tendenciát – 2016-ban tovább csökkent: csupán 304 könyvet vásároltunk 8 556 761 Ft értékben. Ezek 18%-a hazai kiadvány volt, külföldről 258 kötetet szereztünk be 8 389 083 Ft értékben. A korábbi évekhez hasonlóan, az ODR támogatás terhére csak idegen nyelvű dokumentumot rendeltünk, 69 kötetben, melyek értéke 1 344 401 Ft volt. A vételben beszerezett kötetek jelentős részét ezúttal is olvasóink javaslatait figyelembe véve rendeléstük meg.

A Keleti Gyűjtemény részére 43 kiadványt vásároltunk 1 660 378 Ft értékben, ebből 5 magyar nyelvű (18 000 Ft értékben), 38 pedig idegen nyelvű volt (1 642 378 Ft értékben).

Csere

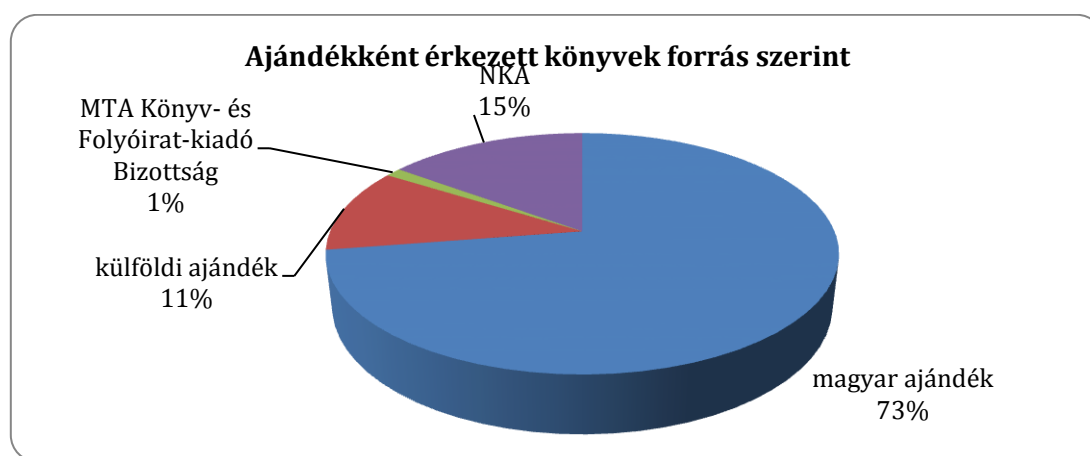
2016 során a nemzetközi csere keretében beérkező 1166 könyv közül 1069 tételt vettünk állományba, 8 718 613 Ft értékben. Ebből 112 kötet a Keleti Gyűjteménybe került 929 745 Ft értékben.

Az év során kiküldött három (magyar és idegen nyelvű) duplumlistánkról 556 kötetet juttattunk el 38 cserepartnernek. Kiajánlottunk továbbá néhány saját, illetve hazai kiadók által a nemzetközi csere céljaira felajánlott kiadványt válogatott partnereink részére. 122 példányra érkezett igény, a járó sorozatokkal együtt így összesen 1915 könyvet küldtünk ki partnereinknek.

A partnerektől kapott több száz duplumlista közül összesen 107 esetben tudtunk gyűjteményünkbe illő könyveket válogatni. Összesen 614 monográfiát kértünk, az igényelt kötetek mintegy fele be is érkezett.

Ajándék

A 2016-ban is jelentős volt az ajándék útján beérkezett kötetek aránya. Darabszám szerint az összes gyarapodás 37%-át, érték alapján pedig 20%-át tették ki a nagylelkű adományozók jóvoltából állományba vett kiadványok (4321 kötet, 20 292 493 Ft értékben). Könyvtárunk évek óta kitartó támogatója a Baselben élő magyar származású mineralógus, Arnóth József, aki 2015 végén ajándékozási nyilatkozatban fejezte ki azon szándékát, hogy kisebb szállítmányok formájában apránként teljes könyv- és folyóirat-gyűjteményét az MTA KIK rendelkezésére bocsátja. 2016-ban 103 tételt vettünk állományba abból a több száz kötetre rúgó szállítmányból, amelyet Arnóth József saját költségén eljuttatott könyvtárunkba. A fennmaradó kötetek feldolgozása folyamatban van.

2016-ban is folytatódott a korábbi évekre jellemző kiváló együttműködés az MTA kutatóintézeteivel, melynek keretében az egyes kutatóintézetek saját kiadványaikat könyvtárunk rendelkezésére bocsátották, sőt, a Bölcsészettudományi Kutatóközpont jóvoltából cserepartnereink részére is számos kiadványt tudtunk kiajánlani.

Ugyanilyen zökkenőmentesnek mondható az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottsága által támogatott könyvek beszolgáltatása. 2016-ban 66 kötet érkezett, 237 858 Ft értékben.

Hagyatékok

Hörcher Ferenc, az MTA BTK Filozófiai Intézet igazgatója közvetítésével könyvtárunkba került Neumer Katalin filozófus, az intézet egykori munkatársa (1956-2015) kézirat- és könyvhagyatéka (cca. 3000 kötet), azzal a kikötéssel, hogy a filozófiai részt válogatás nélkül továbbadjuk a Filozófiai Intézetnek. A hagyatéka átadása megtörtént, az Intézetben duplum példánynak minősülő köteteket visszakaptuk, feldolgozásuk folyamatban van.

Júniusban megkaptuk Friedrich Wilhelm Quandt (1955-2016) könyvhagyatékát, melyet édesanyja, Edeltraud Quandt ajándékozott könyvtárunknak. A megközelítőleg

340 polcfolyóméternyi gyűjtemény, mind az irodalomtörténet-irodalomtudomány, mind a filozófia, mind a vallástörténet tárgyköréből igen értékes anyagot tartalmaz.

Október elején hazahozattuk Elisabeth Friederike Rotten (1882-1964) Goethe-kutató, reformpedagógus, békeaktivista hagyatékát (ca. 29 pfm) Németországból.

Kötelezpéldány

Élve válogatási jogunkkal, 2016-ben is heti rendszerességgel részt vettünk az OSZK kötelezpéldány-válogatásán és bejelöltük a gyűjtőkörünknek megfelelő kiadványokat. Bár a bejelölt kiadványok csekély hányadát kaptuk meg, e forrásból állományunk így is 732 kötetrel gyarapodott, melyek összértéke 2 568 886 forintba rúgott. A könyvbeszerzésre fordítható keret szűkössége miatt ez a forrás 2017-ben is nagy segítség lesz számunkra a hazai szakirodalom gyarapításában.

Duplum- és fölöspéldány felajánlás

Az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpontból az intézmény költözése miatt 2016-ban is nagyszámú fölöspéldányt kaptunk abból a célból, hogy hazai könyvtárak felé közvetítsük. A beérkező kéréseknek eleget téve 8 hazai könyvtárnak adtunk át 42 kötetet. Könyvtárunk duplum- és fölöspéldányaiból 2016 folyamán 16 – köztük két határon túli – könyvtár válogatott, összesen 2586 kötet talált gazdára. Könyvtárunk saját kiadványaiból három hazai gyűjtemény igényelt összesen 192 kötetet.

Intézmény	Város	db
Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem Csíkszeredai Kar	Csíkszereda	1802
Országos Széchényi Könyvtár	Budapest	189
Honvéd Vezérkar Tudományos Kutatóhely	Budapest	170
KSH Könyvtár	Budapest	114
Széchenyi István Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola	Budapest	103
ELTE Egyetemi Könyvtár	Budapest	80
Községi Könyvtár	Tiszaújhely (Ukrajna)	51
Néprajzi Múzeum Könyvtára	Budapest	31
Rómer Flóris Művészeti és Történelmi Múzeum Könyvtára	Győr	18
Hild József Általános Iskola	Budapest	6
Budapest Főváros Levéltára, Szakkönyvtár	Budapest	6
Debreceni Egyetem Történelmi Intézet, Könyvtár	Debrecen	6
Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatósága Déri Múzeum Könyvtára	Debrecen	5
Budapest Történelmi Múzeum Könyvtára	Budapest	3
MTA BTK Néprajztudományi Intézet	Budapest	1
Országos Színháztörténelmi Múzeum és Intézet Könyvtára	Budapest	1

A Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteménye könyvgyarapodása

Belső gyarapodásként a raktárból az alábbi kötetek kerültek a Kézirattárba:

- Albrecht Dürer: *Della simmetria dei corpi humani*, Venetia, Domenico Nicolini, 1591
- Albrecht Dürer: *Opera Alberti Dureri, Das ist, Alle Bücher des weitberühmbten und Künstreichen Mathematici und Mahlers Albrechten Durers von Nürnberg*, Arnhem, Johan Jansen, 1604

Ajándék

- Mencke, Johann Burchard: *De la charlatanerie des savans*. La Haye: J. van Duren, 1721 (ajándékozó: Prof. Michele Goldzieher Shedlin)
- Schleiermacher, Friedrich: *Über die Religion*. Berlin: G. Reimer, 1859 (ajándékozó: Prof. Michele Goldzieher Shedlin)
- Goethe, Johann Wolfgang: *Versuch über die Metamorphose der Pflanzen*. Stuttgart: J. G. Cotta, 1831 (ajándékozó: Arnóth József, Basel)
- Domokos, Lőrinc: *A' magazinalis commissariusok instructiója*. Nagyvárad: Máramarosi Gottlib Antal, 1804 (ajándékozó: Emódi András, Monok István)
- J. W. Goethe: *Die Natur* című esszéjének különleges kiadása és a Bibliotheca Bodmeriana kiállítása alkalmából kiadott katalógus (ajándékozó: Arnóth József, Basel)
- Berlász Jenővel hátrahagyott írásának különnyomata (ajándékozó: Berlász Piroska)
- Erdei Ferencnek írott üdvözlőlapok (ajándékozó: Dzúr Magda)
- Friedreich István történész hagyatékrésze (Móser Zoltán közvetítésével)
- Fülep Lajos hagyatékából származó tárgyak, képek (ajándékozó: Fülep Katalin)
- Hajnal István levele megnevezetlennek (ajándékozó: MTA BTK Történettudományi Intézet)
- Hegedüs József: *A szintetikus jogbölcsélet alapjai* c. műve anyaggyűjtése, és kapcsolódó dokumentumok (ajándékozó: Hegedüs József)
- Ismeretlen szerző kézirata az I. világháború éveiből (ajándékozó: Hubert Ildikó)
- Kámán Erzsébet hagyatéka (ajándékozó: Kalmár János)
- Kardos Lajos pszichológus hagyatéka (ajándékozó: Körner Tamásné)
- Lőrincz Ernő (1914–2005) antikvárius, művészetfilozófiai író hagyatékrésze (ajándékozó: Lőrincz András)
- Molnár Tamás filozófus (1921–2010) könyveiből előkerült töredékes kézirat (belső gyarapodás)
- Molter Károlyra és Marosi Ildikóra vonatkozó dokumentumok (ajándékozó: Marosi Péter)
- Moravcsik Gyulára vonatkozó dokumentum és fényképek (ajándékozó: Moravcsik Edit)
- Neumer Katalin filozófus, szakfordító hagyatéka (ajándékozó: Neumer Attila)
- Novotny Emil Róbert festőművész életrajzi emlékezései kinyomtatva és pendrive-on (ajándékozó: Novotny Júlia)
- Orosz Tudományos Akadémia Levéltára magyar vonatkozású dokumentumainak listája (ajándékozó: Vitalij Afianyi)
- Pataki Ferenc szociálpszichológus akadémikus (1928–2015) hagyatéka (ajándékozó: Pataki Éva, Pataki János)
- Pilinszky János hagyatékrésze (ajándékozó: Kovács Péter, Petőfi Irodalmi Múzeum)
- Polányi Mihály Szabadelvű Filozófiai Társaság irataihoz kiegészítés (ajándékozó: Gábor Éva)
- R. Várkonyi Ágnes hagyatéka (ajándékozó: Ruttkay Eszter, Ruttkay Zsófia)

- Tihanyi Kálmán hagyatékához adalék (ajándékozó: Tihanyi Katalin)
- H. Tóth Imre szlavista hagyatékra (ajándékozó: H. Tóth Imréné)
- Tóth Zoltán történészre vonatkozó iratok (ajándékozó: I. Tóth Éva Mária)
- Veres Péter író (1897–1976) levelei Dr. Kováts Gyulánénak (ajándékozó: Kósa László)

Egyéb

- Akadémiai érmek és más tárgyak: 13 db (ajándékozó: MTA Elnöki Titkársága)
- A Petőfi Irodalmi Múzeumtól visszakaptuk Vörösmarty Mihály 11 relikviáját és íróasztalát, amelyeket 1950-ben és 1953-ban vittek el a Kézirattárból.

Vásárlás

- Molnár Antal (1890–1983) zenetörténész, zeneszerző, zeneesztéta, brácsaművész naplói, jegyzetei öt kéziratos kötetben.
- Kriza Jánoshoz köthető, az 1780-as évektől az 1870-es évekig terjedő dokumentumok.

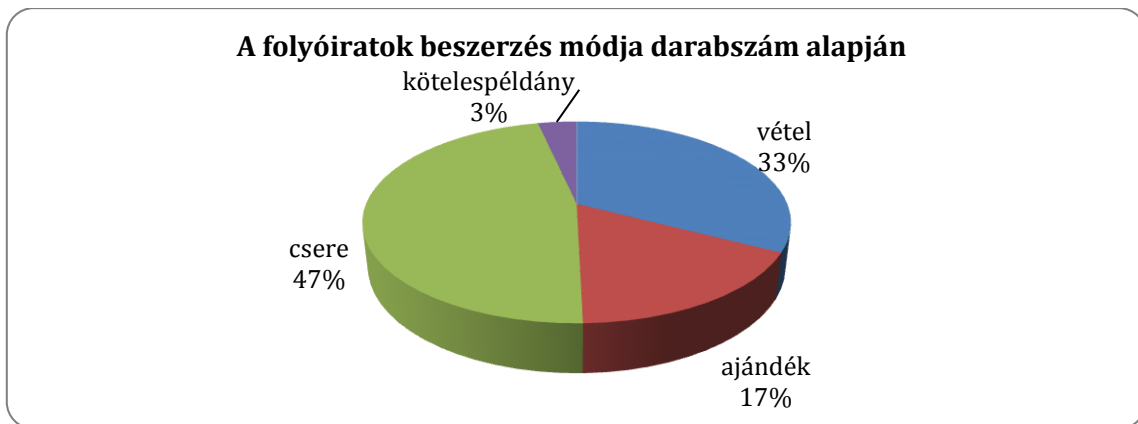

Vörösmarty Mihály íróasztala és sakk-készlete

3.1.2 Folyóiratok

2016-ban 2066 kötet folyóiratot vettünk állományba 57 059 814 Ft értékben. Közel 7500 folyóiratfüzetet érkezettünk és 76 új folyóiratot dolgoztunk fel.

A gyarapodás módja szerinti megoszlás ebben az évben is a tavalyihoz hasonlóan alakult. A beérkezett folyóiratok darabszám szerinti legnagyobb hányada (47%) a nemzetközi csere keretében, vétel útján 33%-a, ajándékként pedig 17%-a került állományba. A kötelezpéldányként érkezett tételek aránya 3%-ot tett ki.

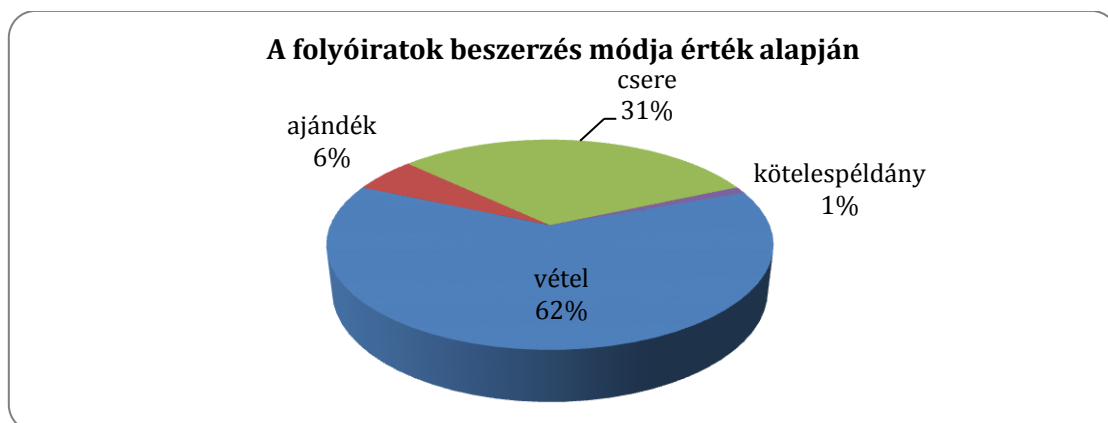

Vétel

2016-ban a leltározott folyóirategységek 33%-át (673 egység, 35 429 559 Ft értékben) vétel útján szereztük be, érték szerint azonban ez az összes folyóirat-beszerzés 62%-át tette ki.

A 2015-ben az MTA SZTAKI-val közösen kiírt közbeszerzési pályázat keretében két évre (2016–2017) kötött szállítói szerződésünk a csehországi Suwecoval jelentősebb fennakadások nélkül működik. A 2017-re előfizetett külföldi folyóiratok száma 422, az EISZ keretében előfizetett adatbázisokon keresztül azonban összesen mintegy 31 500 teljes szövegű elektronikus folyóirathoz férhetnek hozzá olvasóink.

A hazai vételes folyóiratokat néhány kivételtől eltekintve ezúttal is a Magyar Postánál, illetve a Könyvtárellátónál fizettük elő.

Csere

Az év folyamán 1774 hazai nyomtatott folyóiratfüzetet küldtünk ki partnereinknek. Online elérést 176 partnerünk igényelt, közülük 120 kért az online mellett nyomtatott Akadémiai folyóiratokat is.

Ajándék

352 kötet folyóiratot kaptunk ajándékként 3 108 333 Ft naplóértékben. Hazai forrásból 275 kötet érkezett 2 233 988 Ft értékben, külföldről 77 kötet 874 345 Ft értékben. Az ajándékok a korábbi évekhez hasonlóan kiadóktól, szerkesztőségektől, magánszemélyektől, hagyatékokból, külföldi intézményektől, valamint a Nemzeti Kulturális Alaptól érkeztek.

Kötelempéldány

A korábbi évekhez hasonlóan a folyóiratok beszerzése terén is fontos tényező maradt a kötelempéldány. 2016-ban 72 folyóirategységet vettünk állományba a szolgáltatásnak köszönhetően, összértékük 579 850 Ft-ot tett ki.

Duplum- és fölöspéldány felajánlás

Az év folyamán több ízben is sor került folyóirat-fölöspéldányok kiajánlására. A magyar, illetve idegen nyelvű folyóiratokat tartalmazó listákat ezúttal is először az MTA kutatóintézeteinek küldtük ki válogatásra, utána pedig az OSZK-nak. A duplumok jelentős részét a Lukács Archívumban kiselejtezett folyóiratok tették ki. A listákról 22 intézmény kért összesen 228 tételt. A beérkező kéréseket az igények benyújtásának sorrendjében teljesítettük.

3.1.3 Elektronikus tartalmak

2016-ban NKA-pályázat keretében 373 kötet 1711 előtt megjelent magyar nyelvű nyomtatvány került digitalizálásra. Ezzel a Szabó Károly által számba vett 1793 RMK-ból az interneten keresztül elérhető kötetek száma 1251-re emelkedett. Az ebben a pályázati ciklusban digitalizált kötetek közül 320 az MTA KIK, 37 a Sárospataki Református Kollégium Könyvtára, 16 pedig a Debreceni Református Kollégium Könyvtára gyűjteményében található dokumentum volt. A digitalizált 373 kötethez (100 000 oldal) 833 MARC 21 formátumban rögzített katalógus rekord tartozik, melyeket a Kézirattár két régi könyves szakembere készített el. A digitális másolatok ezzel egyidejűleg a Szakinformatikai Osztály jóvoltából bekerültek a REAL-R-be.

Adatbázis vásárlásra összesen (saját előfizetésként, illetve az EISZ-en keresztül) 11 746 850 forintot fordítottunk.

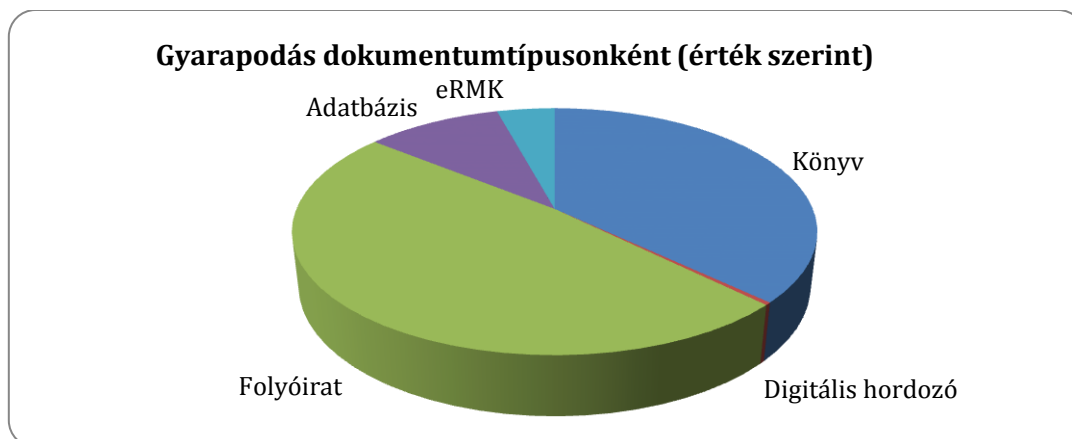
Saját előfizetesként hozzáférést biztosítottunk olvasóinknak az alábbi adatbázisokhoz:

- ADT+
- Brill's New Pauly: Encyclopedia of the Ancient World (BNP)
- Encyclopaedia Britannica (EB)
- Gale Virtual Reference Library
- Kritisches Lexikon zur deutschsprachigen Gegenwartsliteratur (KLG)
- Kritisches Lexikon zur fremdsprachigen Gegenwartsliteratur (KlFG)
- Oxford English Dictionary Online (OED)

Az EISZ program keretében pedig az alábbi adatbázisok voltak elérhetőek könyvtárunkban:

- Academic Search Complete
- Az Akadémiai Kiadó folyóiratai
- Az Akadémiai Kiadó szótárcsomagja
- Akadémiai Kiadó MERSZ
- Cambridge University Press Journals
- JHCD
- JSTOR (Essential Collection)
- Literature Resource Center (LRC)
- Modern Language Association (MLA) International Bibliography
- Nature folyóiratcsomag (2016. június 30-ig)
- Project MUSE
- Science Direct
- Science Magazine (2016. június 30-ig)
- Scopus
- SpringerLink
- Web of Science (WoS)

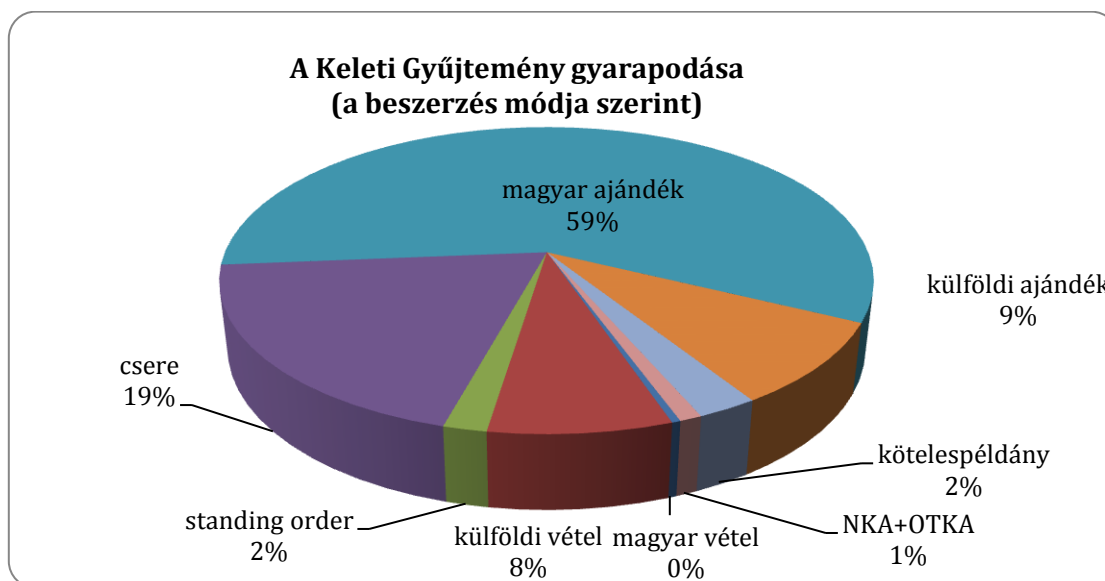
A korábbi évek gyakorlatát követve 2016-ban is számos adatbázishoz kértünk 1-2 hónapos próbáhozáférést. Az olvasók körében továbbra is igen népszerűek ezek a tesztidőszakok, így minden kínálkozó alkalmat megragadunk, ha a kiadók lehetőséget biztosítanak egy-egy adatbázis ingyenes kipróbálásához. Olvasóinkat minden esetben e-mailben, plakátokkal, szóban, illetve a honlapon keresztül tájékoztatjuk a próbáhozáférések tényéről és időpontjáról.

Keleti Gyűjtemény

A Keleti Gyűjtemény 2016 folyamán 1377 tétellel gyarapodott. Ebből 1060 könyv, 320 folyóirat egység és 2 db digitális dokumentum fizikai hordozón. Az állományba vett kiadványok értéke 21 269 263 Ft volt.

Az alábbi, a beszerzés módja szerinti megoszlást ábrázoló diagramon jól látható, hogy a gyarapodás túlnyomó része 2016-ban is nagylelkű adományozóinknak köszönhető. Messze kimagasló a Korvin Gábor professzortól érkezett kötetek aránya, aki már évek óta odaadóan és rendszeresen támogatja a Keleti Gyűjteményt értékes könyvadományával. Ezúttal 222 dokumentummal gazdagította az állományt 3 589 860 Ft értékben, ez a különgyűjtemény könyvgyarapodásának mintegy 17%-a.

A Keleti Gyűjtemény részére a Gyűjteményszervezési Osztályon 930 mű (1032 kötet) felszerelését végezték el.

3.2 Feldolgozás

A MARC 21-formátumra való átállással párhuzamosan házi feldolgozási szabályzatot vezettünk be, amelynek előkészítésére és folyamatos karbantartására a könyvtár különgyűjteményei és az egyes érintett osztályok delegáltjaiból bizottság alakult. Az átállás viszonylag zökkenőmentesnek mondható, bár az új szabályzat a már évtizedekkel korábban rögzített rekordok adaptálása napi szinten újabb kihívások elé állítja a munkatársakat.

Kézirat

Befejeződött Erdős Péter (közgazdász), Falus Ferenc és Goldenring Renée, Friedrich István, Herepei János és Herepei Judit, Mezősi Károly, Nagy Imre László (festőművész), Párducz Mihály (régész), Radnóti Miklósné Gyarmati Fanni és Gyarmati László, Simonyi Dezső, Sinkó Ferenc, Tálasi István, Zimándi Pius István hagyatékának,

Lukinich Imre, Molnár Antal (zenetudós), Pilinszky János hagyatékrészének, Mályusz Elemér levelezésének, Erdei Ferenc írott vegyes levelezőlapjainak, valamint Varga Endre Fügedi Eriknek írott levelének katalogizálása.

Szintén elkészült a Gratz Gusztávra, Haitzsch Gyulára, Moravcsik Gyulára és családjukra vonatkozó analekták és fényképek feldolgozása, valamint Szíj Rezső és Niederhauser Emil analektáinak feldolgozása. Elkezdődött Hajdú Péter nyelvész akadémikus és Kovács Endre történész hagyatékának feldolgozása.

Összesen: 16 436 tételről 2396 rekord készült A Kézirattár munkatársai feldolgoztak 64 disszertációt, és folytatódott az 1824–1859 közötti RAL iktatókönyv Aleph-be vitele, 184 rekord készült el.

Régikönyv

A 16. századi könyvek feldolgozása során autopszia alapján részletes leírással 1327 db Aleph-rekord készült, ebből 188 db az antikva állomány autopszia alapján készült rekordja, 1127 db pedig RMK-rekord.

A 3632/359 sz. NKA-pályázat keretében (a Hungaricana-projekt számára) elkészült 780 db RMK Aleph-rekordja (406 db autopszia alapján, 374 db RMK I/Sztripszky I–II/RMNY I–IV alapján). Ellenőrizték a projekt számára digitalizált 320 db RMK pdf-jét, elkészítettük 16 db debreceni RMK rekordját, továbbá ellenőriztek 336 db linket a REAL-R-ben.

Folytatódott az RMK I–III állomány kataszterének (252 A3 méretű oldal) elkészítése tételes ellenőrzés alapján. A kataszter ebben az évben 961 db Aleph-rekord rendszerszámával egészült ki.

Elkezdődött az Ant. jelzetű (antikva) állomány nyomtatott katalógusának előkészítése. Terjedelme jelenleg 98 A4 méretű oldal.

Befejeződött a Lukács-levelezés jelzeteleése, és jelzeteleés során felmerült problémák kijavítása. Folytatódott Lukács György könyvtárának katalogizálása az Aleph-ben. Összesen 1094 rekord készült. (Ezek egy részét 3 hónapon át heti 1-2 alkalommal Jaksa Mónika készítette.)

Keleti Gyűjtemény

Folytatódott perzsa kézirateink on-line katalogizálása. A teheráni Special Library of the Ministry of Foreign Affairs-szel kötött megállapodás alapján 2017 májusáig az ő kéziratos szakembereik, valamint általunk megbízott magyar iranisták készítik el a leírásokat. A rekordok ezt követően bekerülnek elektronikus katalógusunkba, későbbiekben pedig nyomtatásban is megjelenik. A munkák megkezdését megelőzte a teljes perzsa kéziratos állomány digitalizálása.

Megkezdődött a Kaufmann-gyűjtemény kéziratának on-line katalogizálása is. A munkát külső hebraista szakértő végzi.

3.2.1 Könyvek és folyóiratok feldolgozása

A MARC 21 adatcsere-formátumra történő átállással párhuzamosan futó adattisztítás és javítások mellett a dokumentumok tartalmi és formai feltárását továbbra is nagy körültekintéssel, az adatbázis egészét szem előtt tartva végeztük. A feldolgozás munkafolyamatának összesített adatai szerint a Gyűjteményszervezési Osztályon 8025 dokumentum tartalmi és formai feltárása készült el.

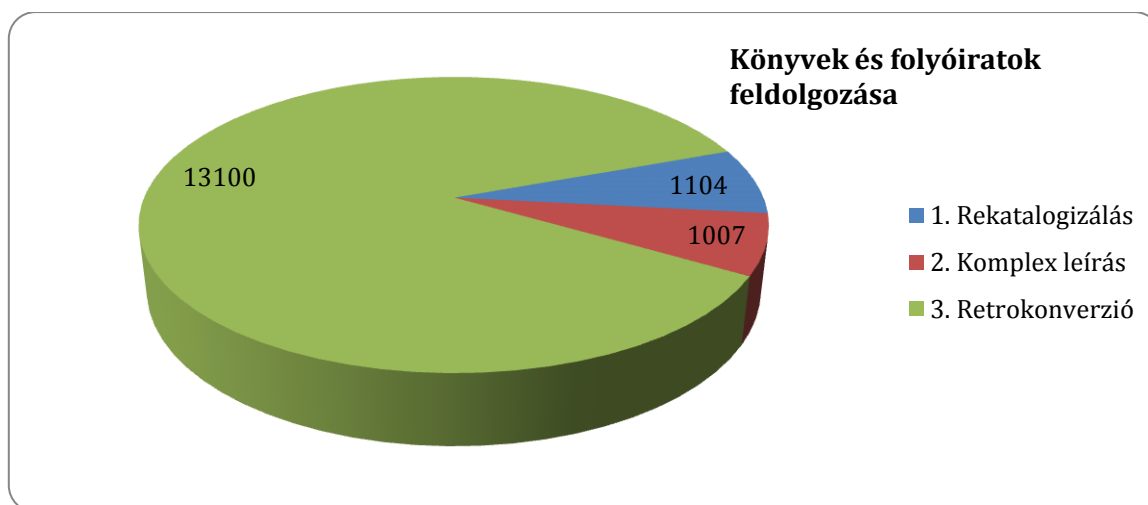
Az Authority adatbázis 10 176 tétellel gyarapodott 2016-ban, ebből 7033 tételt rögzítettek az osztály munkatársai. Az adatbázis építéskor továbbra is különös gondot fordítottak az MTA köztestületi tagok adatainak karbantartására és aktualizálására.

A Nemzeti Casino történetének kutatását és a könyvtár anyagának feltárását továbbra is fiatal kutatói pályázat keretében foglalkoztatott régi könyves szakember végzi. A könyvek feldolgozását és a címlapok szkennelését folyamatosan végezte, 2016 folyamán 1178 kötet került be a katalógusba.

2016-ban is folytatódott a felozlatott szerzetesrendi és egyházi könyvanyag (KEO) feldolgozása, 252 kötet leírása készült el.

Az év folyamán lezárult a folyóiratok retrospektív feldolgozása, ezzel a könyvtár folyóirat-állománya teljes egészében kereshetővé vált az OPAC-ban.

A Keleti Gyűjtemény 1104 művet (1281 db, sorozat 62, authority 1948) rekatalogizált autopsziával és tartalmi feltárással. Ugyanezen időszak alatt a Keleti Gyűjteményben komplex módon (címléírás, ETO, tárgyszavazás) feldolgoztak 1007 művet (1127 db), 8 sorozatot, emellett készült 236 utaló. Az eddig csak kötetes katalógussal rendelkező Scheiber-gyűjtemény is bekerült on-line katalógusba.

3.2.2 Repozitóriumi tételek feldolgozása

2016. március 1-jétől a Gyűjteményszervezési Osztály három munkatársa vesz részt a könyvtár REAL repozitóriumának építésében, összesen 1790 tételt ellenőriztek az év folyamán.

3.2.3 Retrospektív konverzió

Az MTA Kutatási Infrastruktúra-fejlesztés megnevezésű belső pályázatán az MTA KIK két programra nyert el támogatást, amelynek együttes összege 73 000 000 Ft. (szerződés szám: IF-026/2016):

- 1. Az MTA kiadásában és együttműködésével kiadott nyomtatványok teljes körű digitalizálása, negyedik ütem*
- 2. Az MTA Könyvtár és Információs Központ által őrzött tudásvagyon Interneten történő megjelenítése*

Megvalósult tevékenységek és elért eredmények bemutatása

Az első témában, a magyar tudomány eredményeinek hozzáférhetőségét biztosító archiválás negyedik ütemében a könyvtár munkatársai az MTA folyóiratok és könyvsorozatok digitalizálását folytatták. Az archiválás eredményeként 2929 kötetet, 1 058 455 oldalt archiváltak elektronikusan. Az elektronikus dokumentumokat repozitóriumban (REAL) helyezték el open access formában, ezzel biztosítva a szabad hozzáférést mindenki számára.

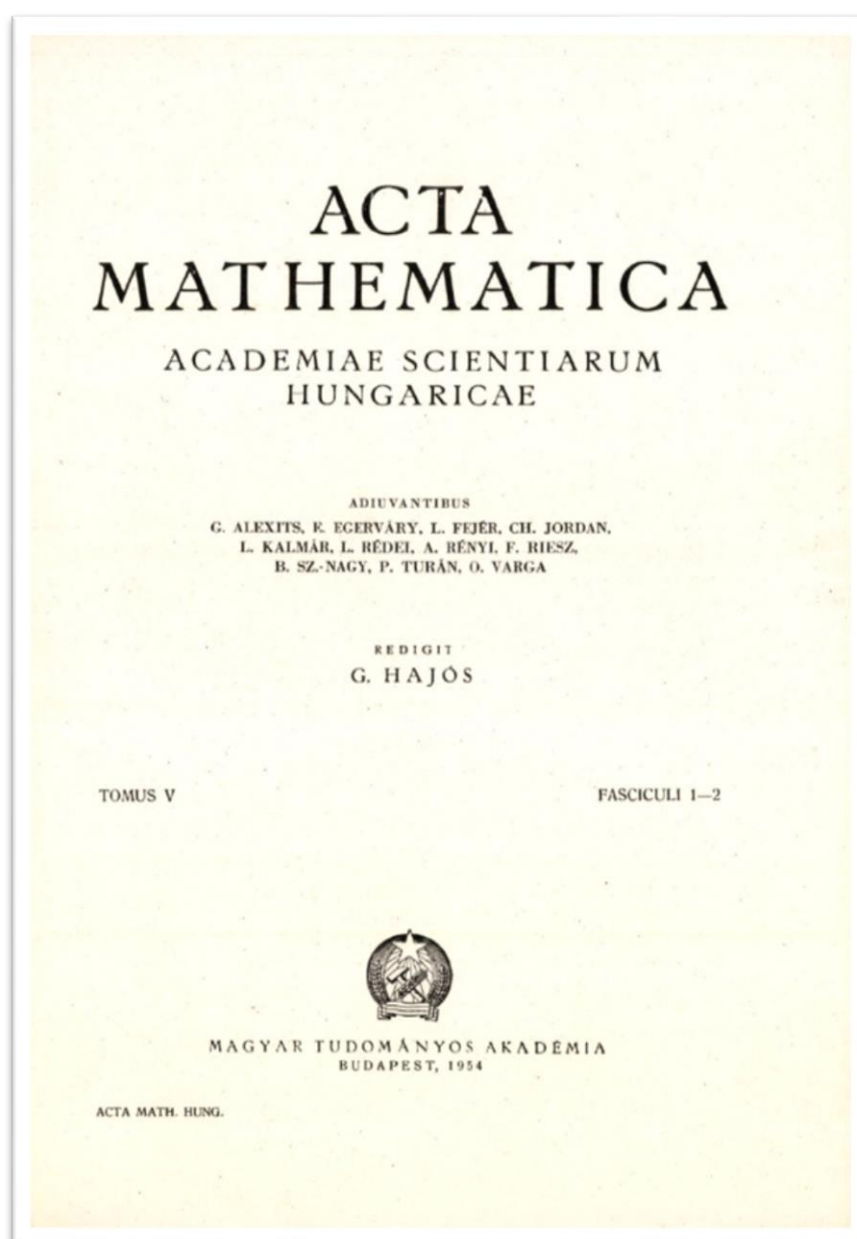
A digitalizálási program legfőbb eredménye, hogy a világ bármely pontjáról ingyenesen hozzáférhetők az MTA kiadványok teljes szövegű tartalma, összesen már 3 700 000 oldal. Az MTA digitalizált kiadványai tudománypolitikai elemzésekhez is rendelkezésre állnak, amelyek a jelenlegi finanszírozást hivatottak támogatni. 2016 folyamán az alábbi dokumentumok köteteit archiválták elektronikusan:

Cím	Digitalizált évfolyamok	Kötetszám	Oldalszám
Folyóiratok			
Acta Mathematica	1(1950)-69(1995)	69	29 300
Acta Oeconomica	1(1966)-45(1995)	45	21 210
Acta Physica	1(1950)-69(1995)	69	31 452
Akadémiai értesítő	1(1952)-53(2004)	53	9474
Állattani Közlemények	1(1902)-97(2012)	97	20 919
Alveare (1837-1838)	1(1837)-2(1838)	2	2018
Andragógia	1(1983)-7(1989)	7	626
Anthropológiai Közlemények	1(1957)-55(2014)	55	10 529
Athenaeum (1837-1843)	1(1837)- Ú.F. 1(1843)	7	6663
Aurora: hazai almanach	1(1822)-16(1837)	16	6801
Biológia: elméleti és kísérleti biológiai folyóirat	1(1953)-34(1986)	34	6796
Botanikai Közlemények	1(1902)-99(2012)	99	26 406
Budapesti hiradó	1844-1848	2	1672
Csillagászati Lapok	1(1938)-7(1944):1-3	7	1200
Danubian historical studies: a journal of the Institute of Historical Sciences of the Hungarian Academy of Sciences	1(1987)-2(1988)	2	600
Demográfia	1(1958)-58(2015)	58	28 440
Életképek: szépirodalmi és kritikai folyóirat	1(1843)-10(1848)	10	9953
Environmental radioactivity in Hungary	1(1975)-2(1979)	2	96
Felső magyar országi Minerva: nemzeti folyó-írás	1(1825)- 10(1835/1836)	10	7349
Figyelmező (1837-1840): az egyetemes literatura' körében	1(1837)-4(1840)	4	1734
Fizikai szemle: magyar fizikai folyóirat	1(1950)-54(2004)	54	28 172
Haematologia	1(1967)-24(1991)	24	11 288
Hasznos mulatságok (1817-1842): a' hazai 's külföldi tudósításokhoz todalékúl írta 's kiadta Kultsár István	1817-1842	21	16 484
Helikoni kedvtöltés: a' magyar literaturának némelly barátjai által	1(1819)-4(1820)	4	527
Hetilap (1845-1848): encyclopedicus tartalmu folyóirat különös tekintettel a közgazdászatra, műiparra és műkereskedésre	1845-1848	4	2310
Hirnök: political, tudományos, művészeti 's szépliteraturai hirlap	1(1837)- 8(1844)	8	3430
Honderü (1843-1848): szépirodalmi és divatlap (divatképek, fametszetek és más mellékletekkel.)	1(1843)-6(1848)	6	5691
Honművész (1833-1841): a' Regélő folyóírásnak társa	1(1833)-9(1841)	9	7566

Cím	Digitalizált évfolyamok	Kötetszám	Oldalszám
Folyóiratok			
Hölgyfutár: közlöny az irodalom, társasélet, művészet és divat köréből	1849-1864	12	5842
Iparrégészeti és archeometriai tájékoztató	1(1983)-15/16(1998)	15	248
Jelenkor (1832-1848): politikai tekintetben a' két haza 's külföld hírleveleiből	1(1832)-17(1848)	17	9161
A Királyi Magyar Természettudományi Társulat évkönyvei	1(1841/1845)-4(1857/1859)	4	1069
A Kisfaludy-Társaság évlapjai	1836-1940	67	14 636
Koszorú	1828-1841	13	2429
Közgazdasági és statisztikai évkönyv	U.F. 1(1887)-8/9(1894/1895)	8	4193
Közlemények/Magyar Tudományos Akadémia Regionális Kutatások Központjának Dunántúli Tudományos Intézete	7(1969)-13(1972), 15(1971)-20(1975), 22(1976)-31(1984)	22	3665
Literarische Berichte aus Ungarn	1(1877)-4(1880)	4	2715
Magyar álmanak ...-ik esztendőre	1(1794)-3(1796)	3	1428
A Magyar Biológiai Kutatóintézet ... évi jelentése	1928/1929-1943	14	590
Magyar Chemiai Folyóirat	1895-1943	55	12 416
Magyar emléklapok: történeti és szépirodalmi közlöny az utolsó forradalom korából	1848-U.F. 1(1850)	2	579
Magyar Kémiai Folyóirat	1950-2002	53	29 114
Magyar könyv-ház (1783-1804)	1(1783)-22(1804)	22	8016
Magyar nyelvészet	1(1856)-6(1861)	6	3081
A Magyar Pathologusok Társasága nagygyűlésének munkálatai: ... Nagygyűlés	1(1932)-12(1943)	12	1911
A Magyar Sebésztársaság munkálatai	1(1907)-27(1942)	27	10 245
Magyar Tudományos Akadémia Műszerügyi Szolgálat közleményei	1(1964)-10(1971)	10	896
Magyar Tudományos Akadémiai Központi Kémiai Kutató Intézetének közleményei.	1(1958)-10(1963)	10	2170
A Magyar Tudományos Akadémia Tihanyi Biológiai Kutatóintézetének évkönyve	1(1926/1927)-44(1977)	44	16 846
Magyar tudományos értekező	1(1862)-2(1862)	2	1042
Mathematikai és physikai lapok	1(1892)-50(1943)	50	15 569
Mathematische und Naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn	1(1882)-38(1931)	38	15 093
Mindenes gyűjtemény	1789-1792	6	2739
Miskolci Akadémiai Bizottság közleményei	1(1981)-18(1998)	18	2000
Mulattató: szép literaturai gyűjtemény	1832-1833	2	1252
Muzáron: kritikai és esztétikai szemle	1(1826)-Ú.F.1(1833)	5	1767

Cím	Digitalizált évfolyamok	Kötetszám	Oldalszám
Folyóiratok			
Műhelymunkák a nyelvészet és társtudományai köréből	1(1985)-5(1988)	5	794
Műszerügyi és mérés-technikai közlemények	11(1971)-61(1998)	51	4272
Nefejejts: almanach	1(1832)-3(1834)	3	496
Nemzeti ujság: hazai és külföldi tudósításokból	1806-1948	31	22 200
Nevelési emléklapok	1(1846)-6(1848)	6	496
Neveléstudományi közlemények	1(1974)-1978	5	354
Nouvelles études Hongroises	1(1966)-14(1979)	14	3970
Őrangyal: vallási almanach, honunk gyöngéd hölgyeinek szentelve	1843-1852	6	1948
Parnaszszusi időtöltések: vagy az én mulatságaim, és magános társalkodásaim	1(1822)	1	882
Problems of control and information theory	1(1972)-20(1991)	20	11 203
Proceedings of the Microbiological Research Group of the Hungarian Academy of Sciences	1(1966)-3(1970)	3	356
Pszichológiai tanulmányok	1(1958)-16(1986)	16	10 718
Publications of Debrecen Heliophysical Observatory of the Hungarian Academy of Sciences	1(1964)-11(1987)	11	1776
Rajzolatok a' társas élet és divatvilágból (1835-1839)	1(1835)-5(1839)	5	3844
Reform (1848): szabadság, egyenlőség, testvériség	1848	1	230
Review of historical demography	1(1971)-9(1998)	9	1300
Sárospataki Füzetek	1(1857)-1905	15	11 134
Sárospataki Lapok	1(1881/1882)-1948	43	23 731
Sas (1831-1833): vegyes tárgyú iratok az olvasni tudni méltó minden ágaiból	1(1831)-15(1833)	15	2128
Sokféle: (időszakosan megjelenő tudományos és ismeretterjesztő szemle)	1(1791)-12(1808)	12	2724
Stella	1(1926)-6(1931)	6	906
Századunk (1832-): political, tudományos és művészeti folyóirat	1(1832)-2(1833)	2	322
Századunk (1836-1845): political, tudományos és művészeti folyóirat, társul a Hirnökkhöz	1(1838)-8(1845)	8	2641
Széphalom (Sátoraljaújhely)	1(1986)-26(2016)	26	13 122
Szépliteraturai ajándék a Tudományos gyűjteményhez	1821-1827	7	1416
Szinműtár	1(1839/1840)-4(1843)	4	1273
Szociálpolitikai értesítő	1983-1995	12	7782
Társalkodó (1832-1848): tudományos, művészeti 's mesterségi tekintetben	1(1832)-17(1848)	17	5673

Cím	Digitalizált évfolyamok	Kötetszám	Oldalszám
Folyóiratok			
Természettudományi Közlöny	1869-1944	76	55 846
Természetvédelmi Közlemények	1(1991)-14(2008)	14	3022
Új Magyar Muzeum	1850-1860	10	12 159
Ungarische Jahrbücher	1(1921)-23(1943)	23	10 549
Ungarische Revue	1(1881)-15(1895)	15	12 463
Uránia: nemzeti almanach újesztendei ajándékul...	1(1828)-6(1833)	6	2214
Világ: politikai, tudományos, művészeti folyóirat	1(1841)-4(1844)	4	1880

Acta Mathematica Academiae Scientiarum Hungaricae, Tomus 5. (1954)

Cím	Digitalizált évfolyamok	Kötetszám	Oldalszám
Könyvsorozatok			
Akadémiai műhely	1991-2013	33	12 238
Ál-shakespearei drámák	1914-1919	8	992
Az MTA Könyvkiadó Vállalata	1874-1944	112	56 484
Az MTA Könyvkiadó Vállalata UF	1875-1942	132	59 615
Balkán-kutatások	1923-1940	4	928
Codices Hungarici	1944	2	580
Commentarii exegetici ad Scriptores Graecos et Romanos	1913-1915	2	226
Editiones criticae scriptorum Graecorum et Romanorum	1890-1943	12	3142
Elmélet-Módszer-Gyakorlat	1(1963)-70(2014)	70	9710
Előadások Kőrösi Csoma Sándor emlékezetére	1900-1935	7	282
Értekezések, emlékezések	1980-1999	144	7156
Filozófiai könyvtár	1930-141	12	3446
Fontes archaeologici Hungariae	1973-1992	21	3670
Földrajzi tanulmányok	1967-1988	6	3336
Görög és latin remekírók	1885-1940	35	14 372
Görög és római irodalomtörténeti munkák	1889	1	388
Loess Inform	1(1987)-4 (2004)	4	456
Magyar történeti szinműtár	1893-1907	10	1863
Magyarország tájféldrajza	1964-2003	22	3186
Magyarországi német nyelvjárások	1905-1923	8	644
Magyarországi szláv nyelvjárások	1909	1	152
Magyarországi tanulók külföldön	1890-1902	4	1548
Monumenta I-IV.	1857-	132	70 633
MTA Jogtudományi Bizottság kiadványai	1928-1942	14	5564
Nyelvemléktár	1874-1908	15	6236
Régi magyar költők tára	1877-1937	14	5815
Régi magyar könyvtár	1897-1937	41	8790
A Római Magyar Történeti Intézet kiadványai	1931-1941	3	868
Studia archaeologica	1963-1991	11	2500
Studies in Geography in Hungary	1964-2008	33	6246
Symposia biologica Hungarica	1(1960)-39(1991)	39	16 504
Varia archaeologica Hungarica	1983-2014	30	12 743
MTA könyvek			
Sorozaton kívüli könyvek	1876-1946	126	32 900
Összesen:		2 929	1 058 455

Az MTA Könyvtár és Információs Központ által őrzött tudásvagyon Interneten történő megjelenítése témában a 2016-ban a könyvtár Müncheni katalógusában (1950 előtti katalógus) szereplő könyveket teljes egészében kereshetővé tették, a Medea Services Kft. 148 889 cédulát vitt be az elektronikus katalógusba. Ezt a munkát egészítette ki a kollégák plusz munkában autopszia alapján elvégzett feldolgozása, ezáltal további 30 000 cédula került be az ALEPH integrált könyvtári rendszerbe.

A pályázat két része között pénzügyi átcsoportosítást végeztünk. Időközben láthatóvá vált, hogy az előzetes felmérésekkel szemben nagyobb energiákat tudtunk megmozgatni az archiválás területén, ezért a vállalt 750 000 oldal helyett 1 058 455 oldalt archiváltunk, melynek költségeit (6 116 080 Ft) a retrospektív konverzióból csoportosítottuk át. Azonban ez nem befolyásolta az elektronikus katalógusba való betöltéseket, a vállalt állományrészeket elérhetővé tettük az elektronikus katalógusban.

A pályázati előírányzathoz képest sikerült megtakarítást elérni a közbeszerzés folyamatában is, mivel a fent leírt két szolgáltatásra a közbeszerzési törvény rendelkezéseit nem kellett alkalmazni az uniós értékhatárt el nem érő, a 79995000-5-től 79995200-7-ig tartó CPV kódok által meghatározott könyvtárkezelési szolgáltatásokra.

Kézirattár/Mikrofilmtár

A Kézirattár öt munkatársa munkaidőn túl, külön díjazásért folytatta a Kézirattár kéziratos cédulakatalógusának retrokonverzióját, a munkában a „J-Je” fiók közepéig jutottak el, összesen 15 000 rekord készült el.

Keleti Gyűjtemény

2016-ban a Keleti Gyűjtemény anyagának retrokonverzióját Dr. Kárteszi Mihályné végezte megbízási szerződéssel, s 5000 rekordot készített el. Az év folyamán a Keleti Gyűjtemény munkatársai munkájának eredményeképpen további 8100 rekord került be az on-line katalógusba.

3.2.4 Elektronikus tartalmak metaadat szerkesztése

Az MTA elnökének 24/2016. (VII. 15.) számú határozata (A tudományos művek nyílt hozzáférésű közzétételéről) értelmében a közpénzből finanszírozott és munkaköri kötelezettségként végzett tudományos tevékenységgel összefüggésben alkotott tudományos művek központi archiválását és nyílt hozzáférését az MTA KIK biztosítja. Erre a célra a könyvtár által üzemeltetett REAL repozitórium (<http://real.mtak.hu>) áll rendelkezésére. A szerzők által feltöltött fájlokat és a hozzájuk rögzített metaadatokat a Szakinformatikai Osztály munkatársai ellenőrzik, a feltöltést követő 24 órán belül megjelennek a rekordok a repozitórium nyilvános kereső felületén, vagy visszajelzést kap a feltöltő a szükséges javításról. 2016-ban a gyűjtemény 10 114 rekorddal gyarapodott.

Szintén a REAL repozitóriumba kerül az MTA Könyv és Folyóirat-kiadó Bizottság által támogatott orgánumban megjelent közlemények teljes szövege, melyeknek metaadatai az MTMT-ben is megjelennek. 2016-ban 2123 közlemény bibliográfiai adatai kerültek így be az MTMT-be.

REAL - az MTA Könyvtárának Repozitóriuma

Kezdőlap
Információ
Böngészés, Év
Böngészés, Szakterület
Böngészés, Szerző

Belépés | Regisztráció

Search

Böngészés, Év

Kérjük, válasszon egy böngészési szempontot az alábbi listából.

<ul style="list-style-type: none"> • 2017 (634) • 2016 (6767) • 2015 (8143) • 2014 (7353) • 2013 (5274) • 2012 (2314) • 2011 (1731) • 2010 (1436) • 2009 (1845) • 2008 (1731) • 2007 (1951) • 2006 (1114) • 2005 (918) • 2004 (703) • 2003 (707) • 2002 (575) • 2001 (511) • 2000 (369) • 1999 (333) • 1998 (237) • 1997 (195) • 1996 (150) 	<ul style="list-style-type: none"> • 1995 (126) • 1994 (147) • 1993 (123) • 1992 (123) • 1991 (103) • 1990 (96) • 1989 (73) • 1988 (59) • 1987 (58) • 1986 (49) • 1985 (47) • 1984 (38) • 1983 (34) • 1982 (28) • 1981 (29) • 1980 (30) • 1979 (28) • 1978 (27) • 1977 (17) • 1976 (11) • 1975 (17) • 1974 (10) 	<ul style="list-style-type: none"> • 1973 (8) • 1972 (10) • 1971 (14) • 1970 (9) • 1969 (3) • 1968 (4) • 1967 (9) • 1966 (3) • 1965 (2) • 1964 (6) • 1963 (5) • 1962 (5) • 1961 (6) • 1960 (2) • 1958 (1) • 1957 (2) • 1956 (3) • 1955 (1) • 1954 (1) • 1953 (2) • 1952 (2) • 1950 (1)
---	---	--

REAL - az MTA Könyvtárának Repozitóriuma az akkreditált szoftver: [EPrints](#) 2011 a [School of Electronics and Computer Science, University of Southampton](#) fejlesztése. [Tudás információk és fejlesztés](#)

